

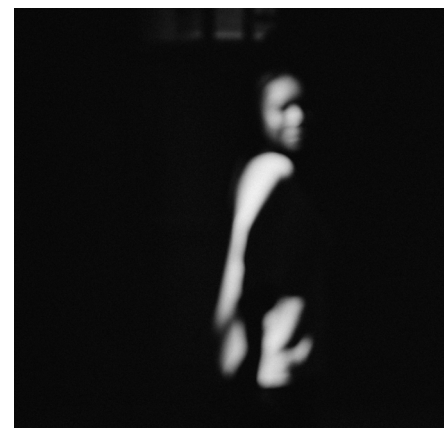


Föräldraguide - Tonåring





VAD ÄR MÄNNISKOHANDEL?



DEFINITION

Människohandel är rekrytering, transporter, och inhysande av människor genom våld, hot eller tvång, i syfte att exploatera deras kroppar eller deras arbetskraft för egen vinning. Det är vår tids slaveri och det påverkar miljontals män, kvinnor och barn runtom i världen. Även i vårt samhälle. Grooming är när en vuxen tar kontakt med ett barn i syfte att utnyttja det.

Enligt svensk lag är minderåriga under 18 år som förmås utföra kommersiella sexuella handlingar ett offer för människohandel även om det inte har förekommit våld, hot eller tvång.¹

TECKEN

Tonåringar kan rekryteras till människohandel genom sociala medie-plattformar, spelforum, i skolan och andra platser där tonåringar spenderar tid.

Det är viktigt att veta vilka tecken man bör vara uppmärksam på för att skydda sin tonåring från att bli utsatt för människohandel eller grooming.

- Uppträder olik sig själva, planlöst och/eller refererar till sexuella situationer eller terminologi som är utanför det normala för åldern
- Visar plötsliga förändringar i skolresultat, beteende eller klädstil
- Får nya och ofta äldre vänner eller har en märkbart äldre "pojkvän" eller "flickvän"
- Lämnar hemmet ofta och/eller under långa perioder
- Gör saker som är utanför sin karaktär, som att börja dricka alkohol eller ta droger
- Äger nya saker som de inte har råd att köpa själv eller som du inte har köpt till dem (t.ex. mobiltelefoner, kläder, skönhetsprodukter, manikyr eller digitala tillbehör som till exempel avatarskins för onlinespel)
- Chattar ofta online, via sociala medier eller i spel (det här beteendet försöker de ofta dölja)

**Denna lista över röda flaggor är inte allomfattande och är inte heller till för att användas för att profilera potentiella offer. Om du observerar något som verkar misstänksamt bör du överväga att ställa fler frågor eller rapportera misstankar till polisen genom 114 14 eller på Ecpat.se. Mer information finner du senare i den här guiden.*

¹Källa: Polismyndigheten www.polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/delbart/

OM DU SER NÅGOT, SÄG NÅGOT

Ecpats stöddlinje för barn och unga

020-112 100 eller ecpat.se

BRIS: 116 111

Du kan alltid vara anonym på både BRIS och Ecpat

Vid misstankar om människohandel: 114 14

Vid pågående brott: 112

Prata med din tonåring

HUR KAN DU PRATA MED DIN TONÅRING OM GROOMING OCH MÄNNISKOHANDEL?

Öppen kommunikation och en miljö som bygger på förtroende är en nyckel för att skydda din tonåring. Hjälp din tonåring att skydda sig själv genom att bygga förtroende så att de vet att de kan komma till dig med sina funderingar, bekymmer och upplevelser. Målet är att skapa en trygg plats där din tonåring känner sig bekväm med att prata om allt. Här är ett exempel på hur ett sådant samtal kan se ut.

- **SÄG TILL EXEMPEL:** "Ingenting du säger till mig kommer att överraska mig, även om det är så illa som du tror att det är. Var inte rädd för att berätta saker för mig även om det avslöjar att du brutit mot regler eller inte lyssnat på vad jag sagt. Jag bryr mig om dig och jag är bekymrad över att det finns människor som du kanske träffar online eller personligen som uppför sig som om de bryr sig om dig, men deras avsikt är att få något från dig. Det kan hända att du träffar eller pratar med någon som lovar att älska dig, köpa saker till dig eller att de kommer lyssna på dig, men sedan ber de dig att göra något som gör dig obekvämt. Om något sådant händer kanske du känner dig rädd för att säga det till mig. Men jag finns här för dig och jag vill hjälpa dig genom livet, oavsett vad som händer. Jag vill hjälpa dig att undgå obehagliga och farliga situationer. Jag vill att du ska känna dig trygg. Så låt oss prata."

VILKA ÄMNET KAN DU TA UPP MED DIN TONÅRING?

PERSONLIGT VÄRDE

Förklara att kroppen aldrig är menad att användas för att få något eller för att betala för något (t.ex. visa olika kroppsdelar för pengar eller gåvor).

PERSONLIGA GRÄNSER

Prata om att din tonåring har rätt att bestämma sina egna personliga gränser och hur hon eller han kan sätta upp dessa personliga gränser tillsammans med andra för att känna sig bekväm. Det kan också vara till hjälp att förklara varför vissa personer kanske försöker tänja eller testa de gränserna.

HÄLSOSAMMA RELATIONER

Prata om och jämför sunda och osunda relationer. Till exempel kan du förklara att i ett hälsosamt förhållande borde inte din partner be dig göra något du är obekvämt med att göra eller isolera dig från familj eller vänner. Din partner bör heller inte kräva att alltid ha koll på vad du gör eller var du är.

NAKENBILDER

Förklara att så snart din tonåring delar en bild så kan vem som helst skärmdumpa den och dela den vidare med andra. Någon kan komma att utnyttja dem efter att de har delat intima foton eller filmer genom att hota dem med att sprida materialet vidare om de inte gör vad de blir tillsagda.

GRUPPTRYCK

Diskutera hur man ibland kan känna att man måste göra saker som ens vänner gör för att bli accepterad eller få var med i en grupp. Oavsett vad så kan val som är påverkade av andra individer vara farliga och leda till obehagliga situationer.



Förebyggande trygghetsåtgärder

Mänskliga rättigheter: Förstärk din tonårings förmåga att säga nej när han eller hon känner sig obekväm. Påminn om att de har rätt att säga nej till vem som helst om de känner sig otrygga, pressade eller obekväma.

Trygga och otrygga samtal online: Prata om att det finns personer på nätet och sociala medier som kan försöka lura dem eller utnyttja dem. (Följande exempel kan även användas i andra typer av samtal.)

Säkerhetsplan: Skapa en säkerhetsplan och prata med din tonåring om olika sätt att undvika farliga situationer på, inkluderat platser som din tonåring kan gå till om han eller hon känner sig obekväm, samt gå igenom nyckelpersoner och kodord för att be om hjälp. Utöver det så be gärna din tonåring att dela sin platsinformation med dig på sin telefon. Ett sätt att öva säkerhetsplanen på är genom "tänk om"-frågor och scenarier.

*"Personer kan nu använda hemsidor och sociala medier för att göra reklam för, planera och köpa sexuella tjänster av minderåriga. Internet och mobiltelefoner gör det enklare för förövare och hallickar att nå en större kundkrets än förut vilket kan göra att offren utsätts för ännu större risker och faror."*²

²The United States Department of Justice, "Child Sex Trafficking," 2017, <https://www.justice.gov/criminal-ceos/child-sex-trafficking>



Tips på samtalsämnen för trygghet på nätet

Personuppgifter och platsinformation

- Använd ett namn på nätet som inte är ditt riktiga
- Undvik att posta identifierbar information (t.ex. bilder framför ditt hus, din skola eller andra platser där du befinner dig ofta)
- Ha en privat profil och lägg endast till följare som du känner
- Blockera de som får dig att känna dig obekvämt eller som upprepade gånger tar oönskad kontakt med dig

Bilder

- Kom ihåg att bilder du publicerar online aldrig kan bli raderade
- Bilder och skärmdumpar är lätta att spara och dela
- Fråga dig själv innan du skickar ett foto; "skulle det kännas okej om alla i skolan såg den här bilden?"
- Berätta för någon om du får en bild som innehåller oönskat innehåll

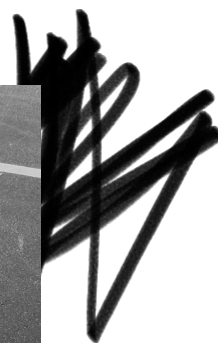
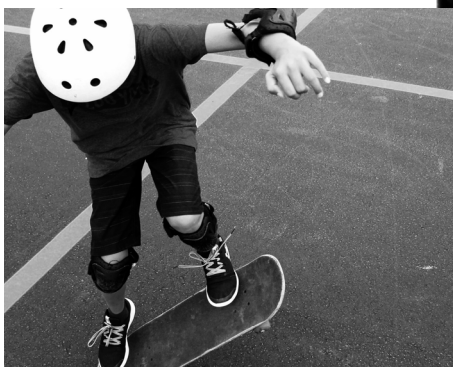
Offentliga sidor

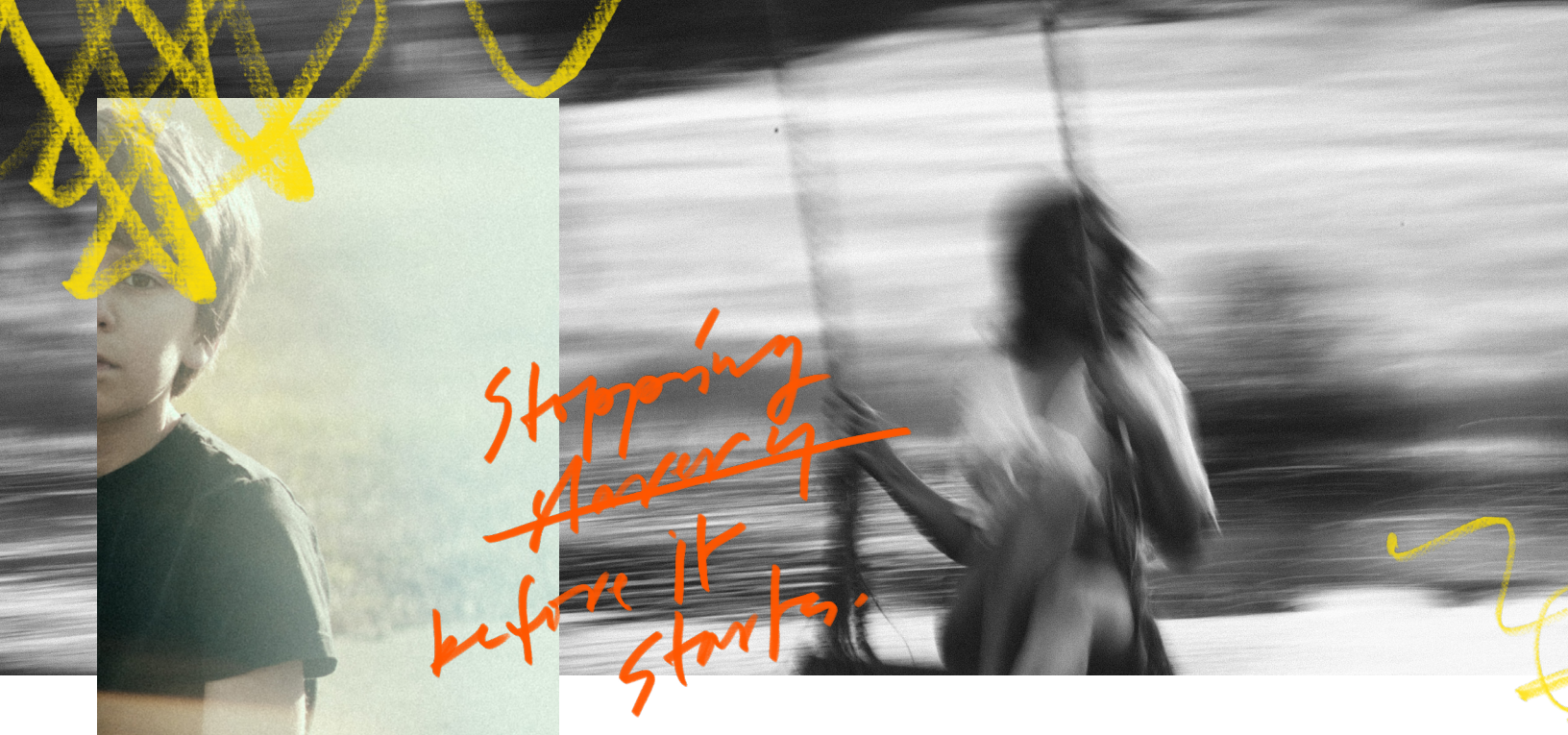
- Prata om skillnaderna mellan sidor som får dig att känna dig trygg och de som får dig att känna dig otrygg
- Undvik att prata med människor du inte litar på eller inte känner via chatter eller meddelandeappar
- Kom ihåg att du aldrig kan veta vem som egentligen är på andra sidan skärmen. Deras intentioner kan vara något annat än det de påstår

Säkerhetsrutiner

- Gå igenom din tonårings rutiner och samtala om hur de kan undvika fara
- Bestäm några säkra platser som de kan gå till vid behov, och trygga personer de kan ringa om de känner sig oroliga
- Försäkra dig om att din tonåring vet adressen där de befinner sig och dit de ska ifall de behöver bli upphämtade för att de känner sig otrygga
- Hjälp din tonåring att dela sin platsinfo med dig på sin telefon

Trygghet i grupp: Var i en grupp så mycket som möjligt och tacka aldrig ja till skjuts från en främling eller någon du inte litar på eller som får dig att känna dig obekvämt.





VILKA SÄKERHETSÅTGÄRDER KAN JAG VIDTA FÖR ATT SKYDDA MIN TONÅRING FRÅN MÄNNISKOHADEL?

- Spendera kvalitetstid med din tonåring
- Håll ett öga på din tonårings aktiviteter online och offline
- Var uppmärksam på din tonårings personliga saker och fråga om du ser dyr elektronik, kläder, väskor, smink eller andra saker du inte har köpt och som din tonåring inte har råd med själv
- Ha koll på vem din tonåring umgås med och vilka de skriver med på nätet
- Bygg en sund och trygg relation till din tonåring så att de vänder sig till dig om de hamnar i en obekväm eller otrygg situation
- Gör en plan för hur din tonåring kan ta kontakt med dig och be om hjälp om de skulle hamna i en obekväm situation (utan att hamna i trubbel)
- Se till att din tonåring memorerat telefonnumret till två-tre vuxna som de litar på och kan kontakta i nödfall
- Sätt riktlinjer för trygg internetanvändning (t.ex. speciella platser i hemmet för användning av skärm, begränsad tillgång till hemsidor och sociala medier)
- Håll dig uppdaterad på teknologi och appar som är populära bland tonåringar
- Lägg in numret till Ecpats stödlinje för barn och unga och BRIS i både din och i ditt barns telefon
- Berätta för din tonåring att hon eller han ska ringa 112 om de hamnar i en nödsituation eller i en otrygg situation

För flera resurser och för att förebygga människohandel av barn, besök:

A21.ORG/EDUCATION-RESOURCES

Copyright: ©2022 The A21 Campaign, a non-profit organization. All rights reserved. No part of the material protected by this copyright may be reproduced or utilized in any form or by any means, in whole or in part, without permission in writing from the copyright owner. Requests for permission should be emailed to info@A21.org; subject: copyright permission.